

Ára 1000 korona

HAJDUFÖLD

1924. év április 12.

SZOMBAT

Debreczen, VI. évf. (86.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

MÉLYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 20000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1000 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Ismét megjelentek a keresztyén lapok

A Nép kilépett a napilapok szindikátusából — A többi kiadók egyelőre nem veszik vissza a munkásokat Magyar Sajtó címen közös lapot adnak ki

Budapestről jelentik: A budapesti nyomdászkiadás ügyében a pénteki nap folyamán ismét érdekes fordulatok történtek. A lapkiadók és főnök egyesület ugyanis délelőtt közös értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy a munkásokat nem fogadják vissza és szombattól kezdve Magyar Sajtó címmel naponként kétszer megjelenő lapot adnak ki, amely magyar és német nyelven jelenik meg. A lapot valamennyi lap előfizetőinek megküldik.

Az újságot a nyomda- és kiadótulajdonosok szedik és állítják elő.

A lapkiadók szindikátusában és a Grafikai Főnökegyesületben állandó tárgyalások folytak, de a békét a hitében levő politika miatt ezek a tanácskozások sem tudták helyreállítani. Ennek végül az lett a következménye, hogy a nemzet érdekeit szolgáló keresztyén sajtó arra az elhatározásra jutott, hogy nem lehet tovább bekötött szemmel és nem járulhat hozzá, hogy a

sajtó napokon keresztül forradalmi állapotban legyen

és akárcsak a kommun idején a keresztyén közvélemény téjékoztatlanul maradjon. Az elhatározás eredménye volt az, hogy április 11. én, pénteken reggel a Szózat, délután pedig a mai számával a Nép újra megjelentek.

Az ország nagy érdekeinek és kötelességének tudatában a Nép a budapesti napilapok szindikátusához ma a következő levelet intézte:

A Budapesti Napilapok Szindikátusa tekintetes Vezetőségének Budapest, Nem tűrhetjük a magyar lelkiismeret szavának elnémitását.

Nem tűrhetjük azt, hogy részt vegyünk a magyar munkássai való tusakodásban, ezért a szindikátus tagjainak sorából kilépünk.

Budapest 1924. Április 11. Teljes tisztelettel a Nép Lapkiadó R.-T. dr. Benárd Agoston főszerkesztő.

Az első tizenhatórás ülés a nemzetgyűlésen

Apponyi Albert nagy beszéde
Éjfélig tartott a kölcsönjavaslatok vitája

Pontban 7 órakor megszólalt az elnöki szék és a képviselők szokatlan nagy számban vonultak be a terembe. A miniszterek közül jelen volt Vass József és Pesty Pál.

Berky Gyula: Az ellenzék nem nagyon érdeklődik.
Meskó: 8 órai munkaidőt követelünk! (Zajos derűtség.)

Farkas István: 8 órai munkaidőt követelünk! Kiszákmányolják az embert. (Nagy derűtség.)

Eöry-Szabó: Kijelenti, hogy az ellenzék a javaslatokért az odiumot nem vállalja. Bírája a kormány pénzügyi politikáját. Valorizálni kellett volna az államháztartás bevételeit és a jegyintézet hiteleit. A takarékkorona 14 százalékkal emelkedett, pénzünk értéke pedig 100 százalékkal romlott. A Jegyintézet mégis tovább folyósítja a valorizált hiteleket, amelyek a takarékkorona alacsony árfolyama következtében mélt-

tán nevezhetők ezután is valorizálatlan hiteleknek.

Bírája a kormány adópolitikáját. Adórendszerünk e két legigazságtalansabb adón: a forgalmi és fogyasztási adón épült fel.

A mobilítóké nincs kellőképpen megadózta.

Ödömmel üdvözi a konjunkturális vagyonszerződését. A tisztviselőkérdést gyökeresen kellett volna rendezni. Kéri a lakáskérdés mielőbbi rendezését. A javaslatot nem fogadja el.

Belt Miklós: Nem szavazza meg a javaslatot. Határozati javaslatot nyújt be, amely szerint a

Jegyintézet mindenkor irányítója a magyar kormány legyen.

A pénz fedezetének pedig az ingatlanvagyonot vegyék bizonyos százalékgig igénybe.

Góf Apponyi Albert beszéde

Apponyi Albert: Nézete szerint minden sulyos aggodalma ellenére is el kell fogadni a javaslatot. Tudja, hogy ezzel a felelősségben is osztozik a javaslat törvényerőre emelésében. Felel azért, hogy a mai helyzetben nem határozhatja el magát másra, de nem felel azért a politikáért, amely részben előidézője annak, hogy ezt az intézkedést el kell fogadni.

Az a benyomásom, hogy

indokolatlan optimizmus uralkodik, amely a jövő politikai kialakulása szempontjából épen olyan veszedelmes lehet, mint amilyen veszedelmes volna a csüggedés.

Ami előny a kölcsönből várható: a valuta stabilizálása és ezzel a gazdasági élet szabadságának a világhorgalomba való bekapcsolódása.

A teherlap a diktatura és az ellenőrzés. A pénzügyi bizottságnak teendő jelentésnél sokkal többet ér

az osztrák rendszer, amely az államtanácsra bízta a végrehajtó hatalom kivételes jogkörét. Sajnálja, hogy a kormány nem lépett erre az útra. Tény az, hogy a teherlap egyik oldalán áll a nemzetgyűlésnek teljes kikapcsolása a legéletbevágóbb pénzügyi intézkedések köréből. A teherlap másik tétele a nemzetközi ellenőrzés.

Ennek az ellenőrző bizottságnak nincs hasonmása az osztrák ellenőrző apparátusban, amely főbiztosból áll, a nemzetek szövetségének tanácsa által küldve ki, továbbá az ellenőrző bizottságból, amelyet az osztrák kölesönt garantáló államok létesítettek. Ez teljesen jogos dolog.

De egy reparációs bizottság által kiküldött ellenőrző bizottság a kölcsön logikájából nem érthető.

A második jegyzőkönyv 8. §-a azt mondja ki, hogy Magyarország összes jövedelmét biztosítékul kötik le a jóvátételre. Ez a kérdés azonban a

szanálás egész idejére meg van oldva.

Meg van állapítva az az összeg, amelyet a reparáció címén tartozik fizetni Magyarországnak.

A jóvátételi bizottság által kiküldött ellenőrző bizottságnak semmi helye sincsen az egész mű konstrukciójában. Ez a bizottság nem egyéb, mint a kisantantnak egy nagy politikai vivmánya. A nemzetek szövetség tanácsának jóindulata becses dolog, de csak addig, amíg összeütközésbe nem jut egy sokkal intenzívebb jóindulattal, amely előtt konfliktus esetén eddig mindig meghajolt. A nemzeti kisebbségeknek elnyomása miatt

hánszor fordultunk a nemzetek szövetségének tanácsához és a döntés elől mindig elzárkóztak.

Nem mond ujat, hogy mindenkit

A délutáni ülésen

Reisinger Ferenc folytatja beszédét. A rendőrlétszámot túl magasnak tartja a békebelihez képest. A javaslatot nem fogadja el.

Berky Gyula: A nemzet érdeke kívánja, hogy a vitát minél előbb befejezzük.

Az országot a szanálási javaslatok nélkül rendbehozni nem lehet.

Az egységespárt a nemzeti demokráciát képviseli. Bethlen miniszterelnöksége alatt a konszolidáció nagy előrehatás történt.

Zsirkay János: Azt a rettenetes gazdasági katasztrófát, amelyben most vagyunk, elkerülhettük volna, ha alkalmas és hozzáértő pénzügyminiszterünk lett volna, nem szegődött volna teljesen a bankokrácia szolgálatába. A kormánypart a közelmúltban maga állapította meg, hogy

Kállay pénzügyi politikája csödbe viszi az országot.

megdőbbsentett az összeg és a szanálási idő csekélysege.

Nem látjuk, hogy mit tervez a kormány az állami üzemek terén. Itt radikális intézkedésre van szükség, mert enélkül nincsen szanálás.

Az utóbbi időben a kormány pénzügyi politikáját **kapkodás jellemzi.**

A valorizáció ügye nem kelthetett valami nagy bizalmat a kormány pénzügyi politikájának tervszerűsége mellett. A helyzetet úgy lehetne jellemezni, hogy a kormány sikertelen deflációs politikát követett.

Ha visszautasítjuk az erkölcsi és anyagi teher mellett nyújtott segítséget, abból pénzügyi és gazdasági téren

katasztrófális leromlás következnek be.

Elveszítünk azt a szimpátiát is, amit a külállamokban szereztünk.

Vissza kell térni közgazdasági politikánk terén ahhoz az egyszerű elvhez, hogy a közgazdasági politikát a gazdasági élet törvényei alapján kell irányítani.

Fejleszteni kell a szövetségi gondolatot.

Helyre kell állítani a társadalmi békét. Alakítsunk gazdasági újjáépítő bizottságot és ebben legyen képviselve minden egyes párt.

A nemzet teljes egységének még egy feltétele van, az pedig demokratikus politika őszinte és utógondolat nélkül való követése. A javaslatot elfogadja. (Eljenzés és taps az egész Házban.)

Reisinger Ferenc: Azt fejtegeti, hogy a kormány a felelősség legkisebb részét sem engedte át a szocialistáknak. Azt hiszi, hogy a 250 milliónyi összeg leolvad 100-150 millióra.

Elnök az ülést délután 3 óráig felfüggeszti.

A párt mégsem tudta megbuktatni őt, mert Kállay csak akkor távozott helyéről, amikor a bankokrácia szembe került vele. Meggyőződése, hogy a kölcsön nélkül is helyreállíthatjuk volna az ország gazdasági rendjét.

A keresztyén kurzus valójában bankkurzus volt.

Határozati javaslatot nyújt be, hogy a lakáskérdést válasszák külön a szandási javaslatoktól, s egyben indítványozta, hogy a szanálási javaslatok ügyében megejtendő

szavazás névszerint történjen

s minden képviselő, aki igennel szavazott, a javaslatok mindennemű jogi és gazdasági következményeiért teljes vagyoni és politikai felelősséget vállaljon. A javaslatot nem fogadja el.

Az ülés pár perccel 12 óra előtt ért véget.

A MANSz ünnepéje Nádudvaron Öt millió a szegény gyermekek iskoláztatására

(A Hajdúföld kiküldött tudósítójától.) A szép, kis Nádudvar helyisége, hol a hajdumegyei MANSz szervezetek Nesztora székel és jól berendezett mintaszere népkonyhájával (ötven szegény jut ételhez benne mindennap), szövegével, a társadalom minden rétegére kiterjedő MANSz egyesületével jó példával jár elő az egész országban, nagy ünnepség helye volt. A *Tagok önkéntes adományából alig két hét alatt*

Öt milliónyi alap gyűlt egybe

sok kis ember jó szívéből, hogy kamatai a redszoruló iskolás gyermekeknek adjanak irkát, könyvet, plajbászt.

Az alapítványt Tormay Cecile-alapnak nevezték el. Az országos elnöknő részvételével 10-én délután 4 órai kezdettel folyt le az a kulturális ünnepség, melynek keretében átadták az összeget rendeltetésének. A nádudvari MANSz kulturbizottsága élvezetes műsorral kedveskedett Tormay Cecilének, kit szűkebb hazájában nagy szeretettel fogadtak. Örömmel nézni Nádudvarnak ezt a színvonalas, szép délutánját, mely szintjével valóban kivált a meg-

szokott falusi méretelekből.

Vdey Endréné, egyik főmozgatója az alap szervezésének, szép megnyitót mondott. Rásó Juliska határozatosan szavalt, Török Sándor vezetésével a MANSz leányok fiatal énekkara jól énekelt, Angyal Jánosné, tanítónő, mélyenjáró felolvasást tartott, Zóber Lajosné művészi énekelt, Garbai Imre ref. segédlelkész kitűnően szavalt és énekelt. Nagy hatást ért el, különösen gyermekszereplőivel Czegléd Györgyné tanítónő, színdarabja. A kis karakán magyar története, hogy ötte pitykébe fogadott, hogy élénkei a magyar himnuszt a rab székelőföldön (meg is kapta érte az ötven botot), mindenkit könnyekre indított. Nagyon szép volt végül a magyar zászló c. előkép.

Lehangoló csak egy volt, hogy Tormay Cecile tartósabb gégehurutja miatt nem beszélhetett, helyette Kiss Károly, a MANSz országos titkára, mondott nagyszerű szép beszédet. Az ünnepségen, melynek rendezésében Klárik József, a MANSz nádudvari titkára járt el nagy buzgalommal, a debreceni vármegyei központ küldöttje is megjelentek.

Felfegyverkezett a Debrecenben garázdálkodó betörőbanda

Péntekre virradó éjjel betörték a Ladányi-féle fegyverüzletbe - Elloptak négy revolvert

(A Hajdúföld tudósítójától.) Körülbelül egy hét óta tartja már izgalomban Debrecen egy betörőbanda, amely mind vakmerőbben és vakmerőbben fosztogatja az üzleteket, bár eddig nagyobb zsákmányra nem tettek szert. Elsőnek a Hatvan-utcai Csillag-féle fűszerüzletben Ri-szerelek meg kasszafurást, majd a Szász-féle dohánytözsében bontottak falat, hogy rövid idő múlva

kétszer egymásután

a Kontsek-féle fűszerüzletbe hatoljanak be. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére, de a nyomozás eddig nem járt pozitív eredménnyel.

A betörőbanda most újra hallatott magáról. Ugyilátszik,

minden éjjel dolgoznak.

Most a Piac- és Király-utca sarkán levő Ladányi féle fegyverkereskedésbe törték be. A betörők a Király-utca felől, az udvaron keresztül a padlásra hatoltak s a

tetőfalat kibontva,

egy épén kéznél levő fogas segítségével lekuszak a fegyverkereskedésbe. Valószínűleg megzavarhatta valaki őket, vagy pedig csak a banda tagjai akartak egyedül

fegyverhez jutni, hogy fegyverkezesnek,

s ezért csak négy darab fegyvert s több száz töltényt vittek el, körülbelül négy millió korona értékben. A betörést csak az üzletnyitáskor, reggel 7 órakor vették észre s azonnal értesítették a rendőrséget. A betörők

itt semmi áruló bűnjelt nem hagytak hátra. Érdekes, hogy Ladányi, akinél már évekkal ezelőtt több ízben betörték, szinte érezte, hogy valami készül az üzlet ellen, mert elhatározta, hogy az üzletben egy

riasztó agyat helyez el,

amely úgy van megszerkesztve, hogy ha illetéktelenek hatolnak be az üzletbe, ajtót, zárat fessegetnek, — nagy döbbenéssel elsül. Az agy felállítását azonban elhalasztotta egy nappal s ezalatt megtörtént a betörés. A közönségnek saját érdekében fokozott óvatossággal kell eljárni; az utcán a gyanus járókelőket, csomagcipelőket

azonnal rendőrnek kell átadni,

ugyancsak saját érdekében cselekszik a közönség, ha bármily gyanus dolgot tud vagy észlel, azonnal értesíti a rendőrséget. A kereskedők is jól teszik, ha üzleteiket fokozottabban gondtal őrzik. Most már kétségtelen, hogy egy veszedelmes és felfegyverkezett betörőbanda garázdálkodik, amely ezidőszent puhatolódik, terepszemlézik, hogy egy nagyszabású betörést sikerrel elkövetthessen, valószínűleg a nagyvásár alkalmával. A nyomozás érdekében most még bővebbet nem írhatunk, de kétségtelen, hogy rövid idő múlva igen érdekes fordulatok történnek.

Apróhirdetések ingyen
a Hajdúföld előfizetőinek

Fűszer * Bor * Csemege

nagyban és kicsinyben

KONTSEK GÉZA Kossuth-utca 15.

Feszültség Itália és Oláhország között

Az olasz flotta tüntető felvonulása oláh vizeken

Párisból jelentik: A Sans File azt írja, hogy Róma és Bukarest között mind élesebb a feszültség. A két állam viszonyában felmerült nehézségek akkor váltak nyilvánvalókká, amikor az oláh királyi pár elejtette tervezett olaszországi útját. Noha római hivatalos körökben tartózkodóan nyilatkoznak a kérdéssel, mégis tagadhatatlan,

hogy a viszály napról-napra súlyosbodik.

Az olasz kormány most azzal a tervvel foglalkozik, hogy abban az esetben, ha Oláhország bojkottot mondana ki az olasz árucikkekre, gaz-

dasági blokk alá veszi Oláhországot.

Ezzel kapcsolatban a kormány elkobzással fenyegette az oláh hajókat,

ha olasz vizekre lépnek.

Constanzai jelentés szerint a kikötő előtt két olasz cirkáló és 4 torpedóromboló jelent meg, ami meglehetősen izgalmat keltett. Oláh politikai körök felfogása szerint ennek a tengerészeti tüntetésnek az a célja, hogy az oláh kormányt az olasz állampolgárokkal szemben fennálló 8 millió aranylírnyi adósságának szabályozására szorítsa.

A debreceni tanári-kör állásfoglalása a középiskolai reform ellen

A tanárok helyzetének javítását, a tanárképzés megjavítását kívánják a debreceni tanárok

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Országos Középiskolai Tanáregyesület debreceni Köre április 11-én délután Bessenyei Lajos dr. elnökletele alatt látogatott közgyűlést tartott a főreáliskolában. Legfontosabb tárgy volt az új középiskolai törvény megvitatása, melyre nézve a Kör az elnökség előterjesztésére a következő határozati javaslatot fogadta el s küldi meg további eljárást céljából a budapesti központnak:

1. A debreceni Tanárkör elismeri ugyan, hogy a magyar középiskolák megreformálására az idő megérett, mégis egyúttal kénytelen aggodalmát is kifejezni azon, hogy a mai katasztrófális viszonyok, melyek ezereves hazánkat részekre szakagták, a megmaradt csonkot pedig közgazdaságilag teljes nyomorúságba zulesztették, vajjon alkalmasok-e ilyen döntő fontos-ságu reformtervnek a sikeres végrehajtására?

2. Ha már a kultuskormány a mai viszonyok között is elodázhatatlannak ítélte a középiskolai reform megvalósítását, akkor viszont a legnagyobb sérelemnek kell minősítenünk azt az eljárást, hogy a magyar középiskolák ilyen gyökeres átalakítását célzó javaslatot éppen

3. Kétséges, hogy három külön iskola-típusnak a létesítése eléri-e azt a nagy célt, melynek érdekében a reform létrejött, t. i. emelkedik-e majd a magyar középiskolai oktatás színvonala a haladó idők kívánalmainak megfelelő mértékben; vagy nem sokkal jobban megközelítette volna a célt egy olyan reform, melynél az alsó négy osztályon egységes lett volna a tanterv és csak a felső tagozatban ágazott volna el a tanítás három vagy négy irányban?

4. Célszerű lett volna, ha földmivelő államunk jellegére tekintettel, egy mezőgazdasági középiskolai típus is szerveztetett volna, melyet különösen az alföldi mezővárosokban a mai gimnáziumok átalakítása után könnyen létesíthettek volna.

5. Kétségtelen viszont, hogy az osztályok mai zsúfolt létszáma mellett és a tanárképzésnek ugy elméleti, mint különösen gyakorlati megjavítása nélkül mindenféle

középiskolai reform homokra építés, melyből állandó és értékes alkotások nem származhatnak.

6. Végül a legbizonyosabb, hogy a magyar középiskolai tanárság évtizedek óta elhanyagolt anyagi ellátásának tisztességes, képesítésüknek és végzett munkájuknak megfelelő rendezése nélkül

az egész középiskolai reform céltalan vállalkozás,

mert elkezeredett, folyton az élet gondjával küzdő tanárság igazán eredményes munkát nem végezhet.

7. Ezen határozatát a debreceni Tanárkör az O. K. T. E. vezetőségéhez feltérjeszti főleg azért, hogy a statusrendezésnek, melyet a V. K. M. immár a nemzetgyűlésen is megígért, haladéktalan végrehajtását minden rendelkezésre álló eszközzel harcolja ki.

Ezután Majoros Béla főigazgató-sági titkár értekezett a tanítás eredményének fokozásáról. Hogy az iskola hivatásának megfelelően, meg kell szüntetni az osztályok túlszűfolt-ságát, a tanulók felesleges elfoglaltságát; a tanár magyarázaton mindig a tanulók értelmi fejlettségének megfelelően, kérdezzen az individuumokhoz alkalmazkodva.

Szeremley Béla dr. a tanárságnak két rendbeli sérelmét teszi szövé. Nevezetesen, hogy a régi szokástól eltérően ma már sem a városi törvényhatóságba, sem a ref. presbitériumba nem választanak be tanár-embert. A városi plane olyan szervezeti szabályzatot készít, mely szerint

a kultúrtaácsossági álláshoz is csak a jogi végzettségnek legyen minősítése.

A Kör e sérelmeket napirenden kívánja tartani s azok egyrésztének orvoslása végett illetékes hatósághoz ír fel. Végül a Kör Majoros előadó-nak értékes felolvasásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A magyar könyvpiac szenzációja!

Lisztius: TUDJÁTOROK-É MI A JOGREND?

című kromkigyűjteménye.

*

Az izléses kiállítású kötet részei: *Jogrend az irodalomban, Jogrend az ökonomiában, Jogrend az aranyközéputon, Jogrend a Jogrendben, Jogrend a Duhajföldön.*

o

Kapható kiadóhivatalunkban, valamint minden jobb könyvkereskedésben 3 koronás alapon. Szorozatszám 5500.

ATROCITÁSOK

Véres kardpárbaj. Az egyik helyi liberális lapból közöljük szöveg szerint a következőket: Ma este 9 órakor kardpárbaj volt a Vivóclub termében. Dr Geiger Pál terménykereskedő és Kupfer Géza kenyérgyári igazgató között. A lovagias ügy előzménye két évre vezethető vissza, amikor dr Geiger egy üzleti ügyet a törvényszéken személyi ügyvé foytott. (?) A törvényes eljárás négy nappal ezelőtt fejeződött be és két nappal ezelőtt Kupfer a korzón inzultálta dr Geigert. A párbaj első összecsapásánál Kupfer hevesen támadott és egy elővágást adott dr Geigernek, aki az erős ütés következtében elejtette kardját. A második összecsapásánál Kupfer a fején egy másfélcentiméteres vágást kapott. A harmadik menet szintén Kupfer vehemens támadásával kezdődött, Geiger állandóan hátrált, majd elhajította kardját, földre rogyott és önkívületi állapotban orvított: „Jaj a karom”. A felek nem békültek ki.

Svájci diákok a Kollégiumban

(A Hajdúföld tudósítójától.) A csütörtöki napon több svájci francia diák érkezett Debrecenbe, akiknek a tiszteletére pénteken délután a Bethlen Gábor szeretetvendégséget rendezett a Kollégiumban. A svájci diákokat Hankiss János egyetemi tanár üdvözölte mély szavakkal, mire Guneau genfi főiskolai hallgató válaszolt. Majd Juhász Nagy Sándor rövid beszéd után Révész Imréné énekelt francia és magyar dalokat. Csák Judith egy Chopin darabot adott elő zongorán, Kubek Edit pedig francia nyelven szavalta Petőfi Szeptember végén című költeményét Magyar Mihály, Hubaytől és Reményitől adott elő hegedű darabokat, végül Magyar hegedű kísérete mellett Berei Barna énekelt több magyar dalt.

Szülői értekezlet a főreáliskolában

Az állami főreáliskolában igen nagy érdeklődés mellett folyt le az április hó 10-én délután 5 órára egybehívott szülői értekezlet. A szép számban megjelent szülők serege zsufozásig megtöltötte az iskola mértani rajztermét. Dr. Zalai János igazgató beszámolt a tanév eddigi mutatókozó tanulmányi és erkölcsi eredményéről. Mély gondolatokban gazdag tanácsokat adott a szülőknek, gyermekeik nevelését és munkáik ellenőrzését illetően s igyekezett meggyőzni őket, hogy az iskola csak úgy tudja beváltani a hozzáfűzött reményeket, ha

biztosan támaszkodhatik a szülői ház segítségére.

A hallgatóság egyik tagja az általános meglepedés nyilvánulása mellett mondott köszönetet az igazgatónak értékes elmélkedésért. — Ezután Reithoffer Rezső tanár tartott előadást az ifjúsági kirándulások fontos pedagógiai jelentőségéről és részletesen ismertette a tanév vége felé rendezendő balatonvidéki kirándulás tervezetét; ezzel kapcsolatosan a megjelent szülők anyagi támogatását is kérte ahhoz, hogy az iskola néhány jeles előmeneteli és példás viseletű növendék is részt vehessen a kiránduláson. A hallga-

tóság készséggel járult hozzá, hogy e célból

gyűjtő leveket juttassanak el hozzájuk.

Végül dr Zalai János igazgató megköszönésére helyén valónak találta az értekezlet, hogy a reáliskola

A jóvátételi bizottság elfogadta a szakértők javaslatát

Megoldás előtt a német jóvátétel ügye

Páris, április 11. A jóvátételi bizottság ma délután egyhangulag a következő határozatot hozta:

A jóvátételi bizottság a szakértők jelentésének meghallgatása után arra az álláspontra helyezkedett, hogy azok a jóvátételi probléma gyors megoldásának praktikus alapjait szolgálják.

az előző évek módjára a mostani tanévben is majlist rendezzen.

Az értekezlet — melyről bizonyára mély benyomásokkal és értékes tapasztalatokkal távoztak el az egybegyűlt szülők és tanárok egyaránt — este 7 órakor ér véget.

A bizottság azért kész már most az öt megillető hatáskör keretein belül elfogadni a javasolt módszereket és elfogadásra ajánlani az érdekeltektől kormányoknak.

A jóvátételi bizottság a német kormány delegátusait április 18-án, csütörtöki napon hallgatja meg.

Az ecuadori őserdőben

A mangrove erdők világa

Matolay Tibor a Hajdúföld munkatársa, aki mint ismeretes, Chilébe vándorolt ki, még a múlt év végén, utjáról több értékes és rendkívül érdekes cikket írt a Hajdúföld számára, melyek annak idején széles körökben keltek nagy érdeklődést. A chilei Osorno városából most újabb cikksorozat érkezett Matolay Tibortól, aki most az egyetlen őserdőkről írt rendkívül érdekes cikkeket, melyeket három folytatásban fogunk közölni.

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mult-kori levelemben Guayaquil (olvassd: guajakil, de úgy, hogy a g, u, a, egy lágyan hangzó v betűvé olvadjon össze) városának társadalmi viszonyairól, a város építéséről, klímájáról és kereskedelmi forgalmáról írtam, természetesen abban a mértékben, amennyire valaki, aki a szemét nyitva tartja egy teljesen idegen karakterű várost pár rövid nap alatt megismerhet. Már akkor megígértem, hogy röviden beszámolok a várost körülvevő ósvadonokban tett kisebb nagyobb kirándulásaimról is.

A tropusi őserdő

A magyar olvasóközönség nagy része az őserdő alatt teljesen járhatatlan, indákkal összevissza nőtt, hatalmas fáriások megközelíthetetlen birodalmát érti. Nem egészen így van ez a dolog. Őserdő igen sokféle van s a vidék geográfiai helye, tengerszín feletti magassága, általános klimatikus viszonyai határozzák meg annak karakterét. Például az Atakama sivatag Tamarilla bokrai szintén ősiek, de köztük aránylag könnyen átvérődik az utazó, míg Chile déli részeiben az Európából bolond módon behurcolt szeder (itt Murrasnak nevezik) oly annyira elhatalmasodott, hogy nagy kiterjedésű vidékeket teljesen járhatatlanná tesz.

A Guayaquil környékén található őserdők tropusiak.

A város csak néhány fokkal esik délebbre az egyenlítőnél s így az itteni erdőket, mint a tropusi erdők prototipusait lehet s kell tekintenünk.

S ilyen őserdő itt is kétféle van: Az egyik a Csendes Óceán egyes szigetcsoportjain is fellelhető mangrove erdőkhez hasonlít s egyes szak-tudósok szerint az ottani erdőknél még tipusosabb is, a másik pedig teljesen a magaslatok erdője, más-féle topografikus és talajviszonyokkal s így természetesen másféle fakkal is diszél.

Őserdő a tengerben.

Mi az a mangrove erdő? Nagyobb tropusi folyók alsó szakaszán, ahol a folyó folytonosan elágazik és szí-

getet szigetre halmoz, ahol nagy kanyarodókkal közeledik az óceán felé, ahol tehát a delta képződés ezernyi formáját csodálhatjuk, ott lép fel az őserdők legmegközelíthetőbb alakja, a mangrove erdő.

Hatalmas fák alkotják, de ezek a fák félig a vízben, félig a levegőben, félig az iszapos, posványos delta talajon rettenetesen kuszált gyökérzettel úgy néznek ki, mintha valami óriáskez a fákat egyenként félig kihuzta volna a talajból. S a mangrove erdő más képet mutat dagálykor s más képet apálykor. Itt Guayaquilban az apály és a dagály közötti különbség (az ugynevezett Fluthub) közel jár a 6 méterhez, nem is szólva a szökőárról. Ha a tenger benyomul a folyón felfelé s előnti vizével a torkolat deltáját, akkor a futórzék mintha a vízből nőnének ki, egy előntől erdő képét adják. A fák között az indiánus kanuval (csónak) közlekedni is lehet. Apálykor hat méterrel esik a víz. Az erdő egyszerre felveszi a mangrove erdő képét. A fatörzs aljára a levegőbe kerül, sőt a gyökérzet fele is a föld felett van. Vajon miért?

Ezek a fák a folyó iszapjából veszik fel táplálékukat s a gyökerekből csak annyi mélyed a földbe, amennyi a fák tartásához szükséges, a gyökérzet többi része szívó gyökér száz és százezernyi éhes szájnnyilással, melyek minden hat órában falják a termékeny iszapos vizet.

Fa, amit nem lehet meggyujtani.

A következménye ennek az élet módnak az, hogy az ilyen erdők fája teljesen hasznavehetetlen.

A mi tölgyfánk például közepesen 40—50% vizet, tartalmaz s csak a tavaszi rügyekben találunk 65—70% vizet. Ha kitűnő száraz tűzifává zsugorodik össze, akkor csak 10—15% vize van. Nem így a mangrove erdők fája. A fa víztartalma 90—95 százalék, igen nehéz ennek megvetkezésében, de ha kiszáritják még mindig annyi víz van benne, hogy semmiképp nem lehet meggyujtani. A belseje teljesen szivacsos természetű és a fának amolyan keményebb belseje mint a mi fafajtáinknak nincsen. Magja valamivel összeállóbb ugyan, de olyan mint a bodzabél. Milyen hatalmas molekuláris erők működnek itt a gyenge sejtfalakban, melyek a szinte vízzel telt és néha 20—25 méter magas-

ságot is elérő fákat gyertya egyenesen tartják.

A halál erdeje.

Apálykor az erdőben lehetetlen közlekedni. A víz leszaladt, a csónak szárazra kerül. S egy lépést sem lehet tenni az iszapos földön, mert azonnal nyakig sülyed az ember a lágy iszapban s ha belegabalyodik a gyökerek közzé, akkor nincs menekvés a biztos halál elől. A mangrove erdő halványzöldtől a feketéig minden zöldes árnyalatban játszó lombkoronájával, csupasz szürke színű levegő gyökereivel, esodaszép madárvilágával, — melyben a papagályok, kakaduk, a fákat a pelikánok, vadkacsák, buvár- és halászmadarak a fák alatti vízterületeket népesítik be, — a tropusi nap égő tűzében a legszebb és leg-csalogatóbb erdő képét mutatja, de jaj annak aki kellő szakismeret nélkül ebben az erdőben felfedezni indul. Sok tropusi turista lelte itt már halálát.

Emlékezés az őserdőből Debrecenre.

Nem mellőzhetem el ezen a helyen, hogy ne emlékezem meg a debreceni kollegiumról, különösen annak nagy és értékes könyvtáráról s igazgatójáról dr Varga Zsigmond-ról, ki debreceni tartózkodásom alatt magyaros szíveséggel s a jó barát hűségével engedte meg, hogy a könyvtár könyveit oly mértékben használhattam, hogy az azokból merített ismeretekkel felfegyverkezve megbirkózhattam az ismeretlen vidékek nyújtotta veszedelmekkel. — Nem csak itt, de már azóta szám-talanszor éreztem, mily egyszerű és természetes mondhatni öntudatos az utazó viselkedése, ha a tudományos literatúrát ismerve már csak a tapasztalat utját kell járnia. Ha valamivel nincsen tisztában meglepődik, de ha az a valami veszedelmet rejt, akkor kapkodni kezd s a kapkodás, az ingadozás a vég kezdete.

Matolay Tibor.

Holland ujságíró Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hétfőn, április 14-én Debrecenbe fog érkezni dr Wirth Frigyes holland ujságíró. Dr Wirth oláh megszállott területről érkezik Debrecenbe. A megszállott területeken a magyarok életviszonyait és politikai, nemzeti helyzetét tanulmányozta s nagy megdöbbenéssel tapasztalta a megszállott területi magyarok elnyomott helyzetét.

Debrecenben dr Wirth a nemzeti kisebbségek helyzetéről és védelméről fog előadásokat tartani

vetített képekkel. A kiválóan ígérkező előadásokra már most felhívjuk a közönség figyelmét.

A finn nagykövet Debrecenbe jön

(A Hajdúföld tudósítójától.) Idmann finn nagykövet, meghatalmazott miniszter ma, szombaton Debrecenbe fog érkezni. látogatásának közvetlen célja, hogy megtekintse a Hortobágyot s tanulmány tárgyává tegye az ottani életet.

Idmann nagykövet lelkes magyarbarát s azért jön Debrecenbe, hogy a finn-magyar barátságot, testvéri viszonyt ezáltal is mélyebbé, intenzívebbé tegye.

Az előkelő vendég vasárnap és hétfőn kint marad a Hortobágyon s hétfőn este fog Debrecenből eltávozni.

HIREK

1924 április 12. (Szombat)
Prof.: Gyula, Kath.: Gyula.

1894 A magyar képviselőház elfogadja a kötelező polgári házasságról szóló javaslatot.
1796. Bonaparte Napoleon nagy győzelme az osztrák sereg fölött Montenotte mellett.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-11-ig, d. u. 4-7-ig.
Csokonai-színház este fél 8 órakor Vasvárosi Bérlet-szünet.
Vigszínház: Kaméliás hölgy.
Apolló: Kaméliás hölgy.
Uránia: Ifju Medárdus.
Bán Erzsébet hangversenye este 8 órakor a Zenedében.

A DEAKE klubavató finnpélya este 8 órakor a Royalban.
Gyógyeszerházak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth. Nap. Isteni gondviselés II. Rákóczy Ferenc, Csillag, Mátás király.

Vasárnapi istentiszteletek:

A református templomokban
Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Révész Imre, délután 5 órakor Ury Ferenc.

Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Szele György, délelőtt 11 órakor Zámory Sándor, délután 3 órakor Marton Sándor.

Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Papp Imre, délután 5 órakor Ury Sándor.

Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor prédikál Kocsis János. Karéneket énekel: A Postás dalkör, délután 3 órakor Peleskey Sándor.

Iskolai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Baja Mihály, délután 3 órakor prédikál Papp Imre.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Boér Károly.

Nyilastelepen délután 5 órakor prédikál Keresztury József.

Kórházban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Ferenczy Gyula.

Vasárnapi iskolákat a következő helyen tartanak: Diakoniszta Otthonban illospály-telep délelőtt 9 órakor; Széchenyi-utca 4. szám a. paróchián délelőtt 9 órakor; Dóczy-utcai iskolában délelőtt 9 órakor; Leány-utcai iskolában délelőtt 9 órakor; Nőegyleti Arvházban délelőtt 9 órakor; Csapó-keri iskolában délelőtt 9 órakor; Csapó-utcai iskolában délelőtt 11 órakor; Homokkerti imaházban d. e. 11 órakor; Egyháztéri fiúiskolában d. e. 11 órakor; Pacsirta-utcai fiúiskolában délelőtt 9 órakor; Rakovszky-utcai iskolában délelőtt 11 órakor.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap d. u. fél 4 órakor Iskolai-telep 9. sz. a. tartatik.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület (Kollégium földszint 4. szám) vasárnap folyó hó 13-án délután 5 órakor szokásos összejövetelét megtartja.

A Kálvinisták Templomegyesülete Vegyes Énekese tanulási óráit hetenként hétfőn és csütörtökön este tartja 6-7-ig Tanító Otthonban (Egyházi hivatal udvarán, keresztépület). Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Az ág. hitv. ev. templomban
(Miklós-u. 3.) az istentiszteletet f. hó 13-án, virágvasárnapján délelőtt 10 órakor Farkas Győző lelkész végzi. Uracsora osztás. Délután 5 órakor vallásos estély.

Szerdán délután 5 órakor uracsorsói előkészítés. Nagycsütörtökön délután 5 órakor német istentisztelet és uracsoraosztás.

Unitárius istentisztelet
Józan Miklós budapesti esperes-püspöki vikárius 13-án délelőtt fél 12 órakor a Kossuth-utcai ref. templomban istentiszteletet tart és uracsorát oszt. 12-én délután 6 órakor a gondnoki hivatalban (Hatvan utca 24. szám) közgyűlés lesz, az egyházi tagok megjelenését kéri a gondnok.

Nagyheti istentiszteletek
Kossuth-utcai templomban mindennap délután 5 órakor: Hétfőn Melnár Ferenc, kedden Nagy István, szerdán dr. Révész Imre, csütörtökön uracsora osztással, ágendázik Ury Sándor, prédikál Baja Mihály, nagypénteken dr. Boér Károly, karéneket énekel a Templomegyesület vegyeskara, szombaton Farkas Győző.

VANGOR ANTAL
ÉPÜLET- ÉS BUTOR-
ASZTALOS
DEBRECEN, CSAPÓ-UTCA 9

— Kinevezések a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség-nél. A Kormányzó Bács Jenő számvevőtanácsos számvevőségi főnök helyettesnek a pénzügyi számvevőségi I. oszt. főtanácsosi címet és a VI. fizetési osztály jellegét adományozta. A pénzügyminiszter Pencz Ágoston számvevő II. oszt. címmel és jelleggel felruházott számvevő tanácsost számvevő II. oszt. főtanácsossá, Kulcsár Sándor és Székely Sándor számvevőgálókat számvevő tanácsosokká nevezte ki.

— A Luther-Szövetség április 13-án, virágvasárnapján délután 5 órakor Györy Loránd v. földművelésügyi miniszter közreműködésével vallásos estélyt tart a következő műsorral: 1. Közének. 2. Ima. 3. J. V. Hamm op. 35. Bucsu dal. Gondonkán előadja: Mándy Bertalan. 4. „Virágvasárnapunk ma”. Előadás, tartja: Györy Loránd volt földművelésügyi miniszter. 5. Gabriel Faure: Krucifix. Eneki: Mándy Margit. 6. Szavaltat. 7. Schneider: Vezeklés. Előadja: Elefánty S. vezetésével a vegyeskar.

— A keresztényen pártok győztek a csepeli községi választáson. Budapestről jelentik: Április 9-én folytak Csepel községben a képviselőtestületi tagok választása. A választás az egyesült keresztényen pártok fényes győzelmével végződött. Megválasztottak 10 rendes képviselőtestületi tagot és 7 póttagot. A szocialistapárti jelöltek közül egyet sem választottak meg.

— Gyékény és nád értékesítés. A Mezőgazdasági Kamara felhívja azoknak a gazdáknak figyelmét, akiknek nagyobb mennyiségű kitermelt nádkészletük van, továbbá, akiknél nagyobb mennyiségű gyékény volna kitermelhető, jelentsek ezt be sürgősen a Kamarához. (Debrecen, Piac-utca 9. szám I. emelet). A Kamara ugyanis, hogy a nád és gyékény megfelelő értékesítését a gazdákra kedvező módokat mellett biztosítsa, megállapodásra jutott az illetékes állami szakintézményekkel és ez anyagokat feldolgozó gyárakkal is, így a gazdák részére legelőnyösebb értékesítést tudhat lehetővé tenni.

— A székesfehérvári rádiótelep megkezdte működését. Budapestről jelentik: A Székesfehérvár mellett letesített rádiótelep a napokban megkezdte működését. A 75 hold kiterjedésű székesfehérvári telepen két, egyenként 250 méter magas csőadórúd antenna emelkedik, amelyek körül 45 km. hosszú drótvezeték van elhelyezve a föld alatt. A rádiótelep nemzetközi megállapodás értelmében délután 1 órától 5 óráig működik, műsoraiban továbbítja a politikai és egyéb híreket és a tözsdei jelentéseket is. A telep Párisval, Romával, Londonnal, Madriddal, Bukarosttal és Berlinnel áll közvetlen összeköttetésben.

— Bán Erzsébet mai hangversenye pontban 1/9 órakor kezdődik. Jegyek Méliusznál.

Hirdessen a Hajdúföldben!

Kiváló minőségű fűszer, csemege- és italárak
Legelőnyösebb beszerzési forrása a
„HANGYA”
Főüzlet: Rózsa-utca.
Fióközletek a város minden részében.
Pontos, figyelmes és előzékeny kiszolgálás.

— Ha bármire szüksége van, mindenképp jöjjön el az Ingóság-közvetítőbe (Hatvan-u. 1. ref. püspöki bérpalota, az udvarban). Mindennemű butorok, festmények, nyergék, lószerszámok, valódi perzsa és gyapjuszőnyegek, férfi, női, gyermekruhák, felöltők, kabátok, cipők, órák, lámpák, edények, tükrök, varrógépek, ágyterítők, asztalterítők, függönyök, csipkék, gyermekjátékok, hegedűk, husvéti ajándéktárgyak, irodai berendezések és mindenféle ingóságok **fele áron kaphatók az Ingóság-közvetítőnél.** — Vasárvasárnap egész nap nyitva!

— Halálozás. Alulirottak, úgy a magunk, mint az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a páratlan jólelkű hitves, a legjobb édesanya, nagynanya, testvér, rokon: **KISS DÁNIELNÉ**, szül. **várdi Oláh Piroška**, áldásos életének 56 ik, boldog házasságának 33 ik évében, f. hó 5-én esti 10 órakor hosszas szenvedés után az Urban elhunyt. A kedves halott kihült tetemei f. hó 7-én délután 3 órakor a ref. egyház szertartása szerint a ref. templomban tartandó ima után a komádi sírkertben helyeztetnek örök nyugalomra. Komádi, április hó 6. Csendes siri álmód felett viraszt a hitvesi és gyermeki kegyelet! Kiss Mária férj: Kovács Kálmán, Dr. Kiss Zsigmond nevelő: Tolnay Erzsikével, Kiss Ernő nevelő: Bartalis Irénnel Kiss Sándor, Kiss Margit, öz. Munkácsi Ferenccel, gyermekei: Kiss Dániel férje, Margit, Ernő, Barnabás unokái, Oláh Béla, Oláh József nevelő: Nouffek Gizella gyermekeivel, Oláh Gyula, Vitéz Oláh Lajos nevelő: Hütter Stefániával, Oláh Mariska férj: Dezső Jenő gyermekeivel, testvérei.

— Megdézsmált dohánycsomagok vannak forgalomban. Budapestről jelentik: Az általános forgalomban levő finom török, finom hercegovina, középfinom török, balkán és legfinomabb magyar szivarkadohány 25 grammos csomagjait bürocs kezek felbontották s azt megdézsmálva újra lefedve, áruba bocsátották. Több olyan eset is fordult elő, hogy több csomag tartalmát kivéve, helyette értéktelent téve, vitték forgalomba. A felbontott csomag könnyen észrevehető s ezért a pénzügyminisztérium figyelmezteti a fogyasztó közönséget, hogy ilyen csomagokat a dohányárusoktól ne fogadjanak el.

— A budapesti tifuszjárvány. Budapestről jelentik: A fővárosi tisztifőorvoshoz érkezett jelentés szerint a járványkórházban ápolat 15 tifusz beteg közül tegnap három gyógyultan hagyta el a kórházat. Egy tifuszbeteg meghalt. Ezidőszelint tehát 11 embert ápolnak, akiknek állapota nem életveszélyes.

— Új postautalványok. A posta az utalványforgalom egyszerűsítése érdekében a postautalványokat ezen-tul feladésközvetítéssel látja el, melyet a feladó tölt ki és a postalkalmazott csak aláír. Az utalványok rövidesen forgalomba kerülnek és a régié csak ez év végéig használhatóak.

— Ondolálás, fésülés, hajfestés, parókakészítés, kézápolás Ramminger hölgyfodrász, Varga-utca 1.

— Meghalt a máv. nyugalmazott elnökgazdátja. A napokban elhunyt Csádkányi Marx János v. b. t. t. a magyar államvasutak nyugalmazott elnökgazdátja Budapesten. — Az elhunyt elnökgazdátjának mérhetetlen érdemei vannak az államvasutak hálózata teljesítőképességének fokozása körül. — A magyar közélet egy fáradságot nem ismerő, lelkiismeretes, s amellett nagy tehetségű férfit veszített el Marx Jánosban. Budapesten foglalt eltemetni.

MŰSOR:

Szombat: A vasvárosi. Színmű. Bérlet-szünet. Somlai m. v.

Hamlet. Shakespeare örökéletű tragédiáját újította fel pántoken este a Csokonai-színház értékes előadásban, amelynek középpontjában az élő magyar Hamlet-alakítók egyik legkiválóbbja: a budapesti vendégművész **Somlay Arthur** állott. A Debrecen mai színhazi életében nagy jelentőségű eseményt **Oláh Gábor** mélyenjáró, poétikus konferansza előzte meg, amelynek folyamán lassan gyülekezett a bukfeccoperettekhez szokott publikum, hogy végre előadás közepé tájan félig-meddig megtöltse a nézőtöret. Az előadásról részletes megjegyzéseinket holnapi számunkban tesszük meg.

Színházak és mozgószínházak közlönyeje

Csokonai-színház
Somlay Arthur, a színház illusztris vendégművésze ma, szombaton Ohnet György legszebb darabjában „A vasváros”-ban folytatja szereplését. Holnap délután „A sarga csikó” Marton gazdájában, este pedig az „Ocskay brigádéros” cimszerepében ragyogtatja éserőit duzzadó igaz magyar művészetét. Bérletnek 30 százalékos kedvezmény.

Tiszta magyar levegő lengi át a hétfőn bemutatásra kerülő poétikus, romantikus „A két postakocsi” daljátékot. A grófnak betyárrá vedlett kedves, mulattató története biztos, nagy sikerre számíthat.

Apolló-mozgó
Vigszínház-mozgó
Dumas: (Kaméliás hölgy) Camille, Rudolf Valentinóval Armad szerepében. Kisérő: Zsigóttó a finác.
Hétfőn az Apollóban: Az örök tűz. Norma Dalmadze-film.

Hétfőn a Vigszínházban: Aranyos boszorkány. Paramount film.
Jón! Kuruzsló!

Uránia mozgó
Ifju Medardus. Közkívánatra. Várkonyi Mihály főszereplésével.

Meteor-mozgó
Vasárnap „Páris grófnője” III-VI. rész „A szerelem vértanúja” Jegyelővétel szombaton 10 órától.

A
HAJDÚFÖLD
könyvosztályában
(Piac-utca 59., telefon 3-48.)
a következő művek kaphatók:
Lisztius: Tudjátok-e mi a jogrend? Alapár 3 korona.
Diater: A vérvrontó bűn. Alapár 2 korona.
Weszprény Kálmán: A zsidóság térfoglalása. Alapár 2 korona.
Gulyás Pál és Juhász Géza: Testvérgyákok. Alapár 4 korona.
Kolosváry Gábor: Az állatok lelki fejlődése. Alapár 1 korona.
Szorozatszám 5500.
Megrendelhetők továbbá könyvkereskedő árán az összes keresztényen könyvtudó cégek kiadványai.

ESTI FEDEZÉS

Sportkörökben

a legtöbb szó most a fővárosi II. osztály—keletmagyarországi válogatott csapatok kettős mérkőzéséről esik, amely Husvét ünnepeén lesz Debrecenben. A Belgiumot dicsőségesen megjárt II. osztály igen jó játékosokat képvisel s fedezetsora — Bukovi, Tóth, Rokken, Rabró — közvetlen védelme, Fehér, Balasits, Szendrő, vagy Boor — sokkal jobb, mint a magyar válogatott csapata. Csatázó sorában is egy Pluhár, Spitz, Erhardt, Berkes foglalnak helyet. A válogatott mérkőzéssel kapcsolatban természetesen megindult a kombináció mar a

keleti kerületi válogatott csapat összeállítása

körül. Kétségtelen, hogy a legjobb közvetlen védelem most Farkas DVSC, Molnár DVSC, Csáky DEAC, mivel Frid II. DKASE formájában visszament. A fedezetsor összeállítása igen nehéz, mivel Fejér DTE sérült; elsősorban számításba jöhet a Szolnoki DVSC, Ókrös DEAC, Kriszter, esetleg Megyeri, Weisz Soma DTE fedezetsor. Sokan Vampetichet látnák szívesen a középfedezet poszóján. A csatázó sorban Polanetzky DVSC, Főrizs DTE, Guttman NyTVE, Vampetich DVSC, Martin DMTK összeállításban igen jó játékosokat képvisel; azonban Kaiser DTE, Szlamek DTE, Reichmann NyTVE is számításba jöhetnek. A fedezetsorba Horváth DVSC is beválna. Mindenesetre nem lesz könnyű feladata a szövetségi kapitánynak Keletmagyarország és Debrecen legjobb 11-e kiválogatásánál.

A vidék, így elsősorban a szombathelyiek és déliek kudarcra még erősen foglalkoztatja a sportközvéleményt: Kelet kiküldöttjei becsülettel álltak meg helyüket a nagy konkurenciában is. A vidéki válogatott belgiumi szereplése azonban

a kudarc után elmarad

ahelyett a fővárosi II. osztály és olimpiai B) csapat játékosai mennek ki Belgiumba, de kimegy velük a vidék egy-két kitűnő erője is.

A vidék szempontjából nagy jelentőségű esemény kezdetét jelenti május 18-a. Ekkor kezdődnek meg az

olimpiai kupáért

a küzdelmek. A tervezet szerint a kupáért 12 fővárosi és 12 vidéki egyesület fog küzdeni. Az első fordulóban 8 fővárosi és 8 vidéki csapat játszanak egymással, míg 4 fővárosi és 4 vidéki erővesztő volna s azok az első forduló győzteseivel játszanának. A keleti kerületből a DVSC és valószínűleg a DTE küzd a vidéki kupáért.

Nyiregyháza sporttelepe ismét örövendetes fejlődést mutat. Most megalkult a

Nyiregyházi Bőripari Sportegyesület,

amely az iparos ifjúság testi és lelki gondozását tűzte ki célul; míg a NyKISE megkezdte új sporttelepének építését. Az új sporttelep a vasúti állomási fűtőház mellett van s három hónap múlva lesz készen, így rövidesen két modern sporttelepe lesz Nyiregyházában.

A jól sikerült kerületi vacsora után

újabb sportösszejövetel

lesz ma szombaton este a Royal kávéházban, amikor is a DKASE tartja zártkörű, nagyszerűnek ígérkező klubavató ünnepségét bankot-

tel, táncsal egybekötve. A DKASE-ban különben új pezsdülő élet kezdődik s rövidesen eléri régi nagyságát.

Kerekes Géza kerületi alelnököt, a DMTK vezető sportemberét át helyezték Nyiregyházára. Kerekes a csütörtöki tanácsülésen bucsuzott el s a tanács meleg ovációban részesítette az értékes sportembert, aki most Nyiregyháza fog kifejteni tevékeny működését s mindjárt a tanácsülésen felszólalt Nyiregyháza és a NyTVE érdekében.

Sportkörökben nagy megütközéssel tárgyalják a Debreceni Első Takarékpénztárnak „sportbarát” cselekedetét, az anyagi válsággal küzdő DEAC-nak

huszonöt ezer,

mond és írd 25 ezer papirkoronát szavazott meg segélyképpen. Így pártfogolják Csonkama gyarországon a milliárdos haszonnal dolgozó bankok az egyetemes, illetve a magyar sportot. Nemes Debrecen városa pedig szintén kitétt magáért; a gazdag város „csak egymilliót” adott az olimpiai alapra. A kis Baja is sokkal többet adott...

Ifjúsági trialmérkőzés. Mint ismeretes, Keletmagyarország—II. osztály válogatott mérkőzés előtt az ILSz válogatott csapata játszik a II. csapatok válogatottjával. Az

ILSz ma, szombaton délután 4 órakor a Vasutas-pályán trialmérkőzést tart a válogatás előkészítésére. A trialon a következő játékosok jelennek meg felszerelésükkel együtt: A) csoport: Balla, — Csonka, Takács, — Kertész, Fekete, Sarok, — Németi, gróf Teleki, Bobák, Bertók, Fränkel. B) csoport: Takács, — Fekete, Magoss B., — Fekete II., Pazonyi, Herman, — Vincze, Kalmár, Kepecs, Fejes, Weisz II. Tartalékok: Hidveger, Jakab, Barta, Horváth. A trialon lehetőleg a többi ifjúsági játékosok is jelenjenek meg. Vasárnap délelőtt 9 órakor a Vasas, DSC kombinált a következő felállításban játszik a DTE ifj. ellen: Balla, — Takács, Erdei, — Gutli, Pazonyi, Hermann, — Bertók, Bobák, Kalmár Weisz. A játékosok fél 9 órára legyenek kint a pályán.

6427—1924. I.

Hirdetmény.

A városi tulajdont képező Salétrom laktanyában levő és a Szoboszlói-utra néző utcai helyiség, a városháza tanácsstermében a f. évi április hó 18-ik napján délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános szóbeli árverésen bárbeadatik.

Kikiáltási ár 50 arany korona. Bónusz a kikiáltási ár 10 százaléka.

Az árverési feltételek a városi számvevőtség 10. sz. helyiségében megtekinthetők.

Debrecen, 1924 április 10.

A városi tanács.

Értéktőzsdei árfolyamok (ezresekben)

Table with multiple columns listing bank and commodity prices. Columns include Bankok, Transzdan., Gép és vasút, Győri bőr, Polg. Sör, etc. with corresponding values.

ALAPITATOTT 1882-BEN. EGYEDÜLI SZAKÜZLET Csendőr, rendőr, vasutas és vámőri rangjelzések, kiüntetések és jelvények nagy raktára KULCSÁR IMRE ÉS FIA (A NAGYTEMPLOM MELLETT). Előnyös húsvéti bevásárlások! Szolid árak!

GARAI ÉS TESTVÉRE férfi, fiuruha-áruháza Bika-szálló épületében tavaszi vásárt rendez!! A folytonos áremelkedés dacára egész április hónapra árait leszállította 15-20 százalékkal. Nagy választék tavaszi felöltőkben, a legmodernebb szabású öltönyökben, Rövid sportnadrágokban, Divat-csikos nadrágokban, Tartós gyermekruhákban és méretutáni rendelésekre szövetségesekben. Kérjük a t. vásárlóközönséget a cégre ügyelni! Garai és Testvére Bika-szálló épület.

REGÉNY

Tavaszcvarok

Írta: IGMÁNDY GÉZA.

Mint a szárnyaszegett sasok osz-ladozott a magyarság. Akiknek volt hová menniük, megindultak az ország belseje felé. A zöme pedig megkezdte azt a fáradságos vándorlást, amire csak a legnemesebb hazafiság képesíti az embert: fegyverrel kezükben megszállták a Meszer-hegységet és a Kraszna mentét.

— Alj meg Istenem! — ereszd le a stilusodat és végy elő új viasz-tablát! — Azután rödd egymás mellé a szép gyöngybetűket, mert olyan valami történik most itten, amit még Te nem láttál!

Egy porszemnyi nép szembezáll a világ hatalmasságaival, megdön-geti a poklok kapuit, megpróbálja megfordítani a Sors rudját. Amije volt, ebek harmincadjává lett, nincs semmije, csak az istenadta két kér-ges keze és meg nem remegő szíve. De ez is elég lesz! Ha pedig nem sikerül és elbukik, akkor egy vilá-got ránt magával a sirba: nagy te-metés lesz. Tolle ceram et stilum et scribe!...

XXI.

... Nem bírtam ki tovább. Mindenki a csapatnál van. Én is elmegyek Tamásiba... Babát ott tartom, Gábort küldjék utánam a szükséges dolgokkal... Koldy Gáspár forgatta a levelet, amit a fia asztalán talált.

— Ezt már régen vártam! — csak ennyit dörmögött a bajusza alá.

Akosnak nem volt otthon nyugta. Az elszomorító hírek, amik újságok hírdnyában szájról-szájra jártak, lassankint megérelték benne az elhatározást, hogy neki is ott a helye, ahol a többinek...

(Folyt. köv.)

KÖZLEKEDÉSEK

Lanyha a tőzsde

(A Hajdúföld tudósítójától.) A mai tőzsdén az irányzat eleinte tartot-tan, később lanyhán alakult. A for-galom tekintettel a mai prolongá-ció napra, gyengének mutatkozott és a piac felvevő képessége a tőzsde-idő első felében megfelelő volt. Az eladásra került darabokat elég könnyen tudták elhelyezni. A kosztipéz háromnegyed százalékig esett vissza és az egész piacon

Lanyha tendencia mutatkozott.

Zárlat felé a bankok részéről erő-teljes intervenció vásárlások kez-dődtek meg, amely körülmény to-vábbi áreséseknek útját állotta, sőt egyes piacokon itt-ott az *drivesztés-gek egy része megtérült*. A prolon-gált kurzusokban az irányzat javult. Zárlatkor az irányzat barátságosabb, a forgalom csekély, az irányzat gyenge. Kosztipéz fél-háromnegyed százalék. Prolongálva cca 1 fél-2 százalék.

Emelkedett a bankjegyforgalom.

Budapestről jelentik: Az államjegy forgalom az április 7-iki kimutatás szerint a március 31-iki állománnyal szemben 78.4 milliárd emelkedést mutat. Ez az emelkedés a kény-szerkölcsön második részletének március 31-ig való befizetésével kapcsolatban, az e célból folyósított lom-bardkölcsonök 1.3 milliárdot kitevő

része csak április hetében került végleges elszámolás alá. Azonkívül a jegyintézet a *leszámitoló üzletg-ban az elmúlt üzleti héten további 80.6 milliárdot folyósított*. Az egyéb követelések növekedése révén 35.8 milliárd államjegy került forgalomba. Végül az államkincstár az elmúlt üzleti héten 30 milliárdot vett igénybe. Ezen összeggel szemben a zsírekö-vetelések 68.1 milliárddal emelked-tek, míg a többlet nagy része a takarékkorona befizetésekből ered, míg ugyanis március 31-én takarék-korona zsírekövetelés 43.9 milliárd volt, addig az április 7-iki 98.6 mil-liárdra növekedett. Az egyéb tarto-zások 1.2 milliárd koronával emel-kedtek.

Magyar korona 0.0075

Zárlati zárlat

Berlin 124 1/2, Hollandia 212 1/2, Newyork 569 1/2, London 2468, Páris 3350, Miláno 2635, Prága 1690, Brüsszel 2940, Budapest 75, Belgrád 707 1/2, Bukarest 296, Bécs 81 1/2, Szófia 4 1/2.

Devizaközp. hiv. ári.

Dollár 77700-80000, angol font 336800-346800, francia frank 4570-720, svájci frank 13630-14050, cseh korona 2305-2380, lei 410-425, lira 3440-3550, dinár 965-996, nemet márká —, osztrák korona 107 95-111.25 fillér, Napoleon arany 273000 korona.

A takarékkorona árfolyama

100 takarékkorona egyenlő 115 papir-koronával.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat is-mét gyengébb volt. A búzát 2500 koro-nával szállították le. Egyéb cikkek is jelentéktelenül olcsóbbodtak. A forgalom csekély.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 303 fél-5, egyéb 297 fél-300, 79 kilós tiszavidéki 307 fél-12 fél, egyéb 305 fél-7 fél, rozs 270-277 fél, tak arpa 270-80, sórárpa 316-40, zab 255-65, tergeri 235-40, korpa 205-10.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járn gondot ad. VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák el-adása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Boczonádi méhészeti cikkek

kizárólagos eladása
BAKOS vasüzletében
Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Nem csak hirdet,
hanem árut olcsón ad
Szabó és Zengewald
Szent Anna-u. 3.
HUSVÉTRA
harisnya, keztyűk, szövetek, grenadinok megérkeztek.

3 havi részletfizetés mellett
készíték öltönyt és
kosztümöt
Tegdes J. női és férfi szabó.
Peterfia-u. 42. sz.

Kiadja: Hajdúföldi Lapkiadó Vállalat.
Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Derecsen, Ferencz József-ut 59.

E hó 13-án és 14-én,
a nagyvásár alkalmával egy na-gyobb transzport fehér és színes

karlsbadi porcellán
lesz a Nyugati soron
olcsó áron kiárusítva.

Kiárusítás!

Helyszűke miatt a mai naptól kezdve az összes raktáron levő **kátrányfedélemezeket** eredeti gyári áron kiárusítom.

Tóth Gyula vaskereskedő
Városház sark. Telefon 29.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 1000 kor. minden további szög 100 K. Vasár- és ünneppapokon 10 szög 1500 K, minden további szög 150 kor. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítatnak

Lakás

Kiadó
csinosan butorozott, teljesen különbejá-ratu utcai szoba 1-2 urnak azon-nalra reggelivel. Erdősor 7. szám, Nagyköztuti villamos megálló.

Beköltözhető
négy egyszerű szo-bát, előszobát, kony-hát, borpinéet, ker-tet kap, ha a Ti-már-utca 11. számú házat megveszi.

Lakás
közponon egymás-banyiló három-, két-szobás azonnal át-adó. „Nyaralás fe-leseleges” jellegre Debreceni Újsághoz kérem ajánlatát.

Kiadó
azonnal a városhoz közel 17 hold ta-nyás birtok, hozzá-tartozó 15 hold ka-szállatási és legel-tetési joggal, 10 hold öszivetessel, 1 hold szőlővel, 2 szobás lakás, nagy istálló és teljes gazdasági épületekkel. Vár-utca 8. d. u. 1-4 ig.

Ajánlat

Tóbi Istvánné
ujléta szállótelepén Rialing, Erdei, Ezer-jó, Mustos, Kövi-dinka porhajas szől-ővessző kapható. Értekezni: Kossuth-utca 9. I. emelet

Elsőrangú kártyos
Szabó József, Varga-utca 1. Szent Anna-sarok. Kész hense-rek raktáron.

2 hold
feles krumpli és dinnyeföld kiadó. Nap utca 1.

Szálló felébe kiadó,
Simonyi ut 19. sz.

Fajtisza
Belga ezüstnyulak, Plimuth tojások kap-hatók Libakert Szeg-fü-utca 12. Tel. 39.

Legelő

a balmazújvárosi ha-tárban, az u. n. kis-vókoma dányesi bértársaság legelő területén, mintegy 100 nagy jószágra legelő van évi hasz-nalatra kiadó. Bö-vebb érdeklődést lehet nyerni a bal-mazújvárosi Hangya Szövetkezettel szem-élyesen és telefo-non a 14 szám alatt.

Kencserék,
plüss szövet, bőrv-észőn diványok, stírik löszormatra-cok, szalon és bőrgarnitúrák készen kaphatók Debre-censzky kártyosnál, Halköz 8. Javításo-kat jutányos áron vállalok.

Üvegezést
és képerkezést ju-tányosan készít Hampel Jenő épület-üveges és képerke-zető. Rákóczi-u. 4.

30-40 darab
öt-hat hónapos ma-lacot vállalok fele-sértésre. Ajánlatot kiadóhivatalba ké-rek.

Vasabroncs,
használt, bármily mennyiségben kap-ható, Piac utca 59.

Zongora-
hangolásokot, javítást, hosszu-ból rövid, mo-dernet készíték garancia mellett. Vonóhangsze-reket elvállalok. Zongorahango-lások, javítások helyben és vi-déken. Telefon: 15-16. Zongo-rak fényezését elvállalom

TONTE LÁSZLÓ
zongora vonó-szhangszerkészítő DEBRECEN, PIAC-UTCA 30. az udvarban.

Kereslet

Raktarost
műszaki anyagime-retekkel keres a villanytelep

Tanuló lányt
felvesz fizetéssel Könyvnyomda, Piac-utca 59.

Nagyobb
borospinéet keresek bérbe, üres boros hordókat veszek bár-mennyit. Szepességi-utca 14. Telefon 12-23.

Kifutó és tanuló
felvétetik Főlegy-hazy János cégnél Piac-utca 63.

Konvenciók kovácsot
keresek számszám-ma, aki lóvasalás-hoz értsen. Sár-y István, Nyiradony.

Csőplépgarnitúrát
keresek megvételre, Magyar államvasuti gépgyár 6 HP. Cim a kiadóhivatalban.

Jó kézírással
bírói urind irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

Tanuló
3-4 középosztályt végzett, felvétetik fizetéssel, Könyv-nyomda, Piac-utca 59. szám.

Eladás
25 kg. kenyő: haj eladó. Szent Anna-utca 56.

Eladó ház
a Rákóczy utca 34. szám. Cim a kiadó-ban.

Eladó
Ondód, Vedres dü-lőn 2 és fél hold buzatermő föld, Bur-gundia u. 11. hátul az udvarban.

Natszermélyes luxus teakészlet,
üvegálcával eladó. Cim a kiadóhivatal-ban.

Cserépkályhák,
alig használtak, eladók: Timár-utca 11.

Eladó
kókuszszőnyeg, né-ruhák, Bathányi-utca 13. iroda.

Bor
sajáttermésű 7 hektó eladó Miklos-utca 21. szám

Gazdálkodóknak
alkalmas beköltöz-hető ház eladó, Ti-már-utca 11.

Eladó
másfél nyilas szőlő-pajtával, edényvel. Sámsoni kertben. Értekezni a halapi állomás mellett, 96. számú tanyán.

Ólomot
bármily mennyiség-ben vessz Könyv-nyomda, Piac-u. 59.

Bor
saját termelés, ki-váló zamatos, lite-renként kapható. Poroszlaj ut 53.

Méhkaptárak
3-as, 1 es kerettel felszerelve, 4 keretes mézpergető és egyéb méhészeti fe szerelések eladók. Böszörményi-ut 71.

Eladó
10 holdas tanyás elsőrendű buzatermő föld a Pallag mel-lett és Hajdubago-son 2200 négyzetgöl szőlő, gyümölcsös s kisebb földek. Cim megtudható dr Ador ügyvédnél, Piac-u. 44 szám.

Motorbicikl
modern, új gummi-val, garantált, hiba-mentes, eladó. Ist-ván ut 7

Perzsa
ebédlőszőnyeg, új eladó. Mikolay, Ke-ses utca 84.

Eladó
a Nagyszepesen 5-kat. ho.d föld Érte-kezni lehet Vere-utca 20. szám.